

Μηνιαίο Δελτίο Οικονομικής Ανασκόπησης

Βραχυπρόθεσμοι Οικονομικοί και Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

-30 Σεπτεμβρίου 2011-

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Ε.Ε.
Email: mmatsi@mof.gov.cy Τηλ. 22601231

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύνοψη**Διεθνής Αγορά / Εξελίξεις**

- Διεθνής Αγορά 4
- Πετρέλαιο.....4
- ΧΑΚ και Διεθνή Χρηματιστήρια..... 4
- Συναλλαγματικές Ισοτιμίες.....4
- Επιτόκια 5

Οικονομικές Προβλέψεις

- IMF/ Ευρωπαϊκή Επιτροπή.....5-6

Δείκτες Εμπιστοσύνης

- Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας 6-7

Ρυθμός Ανάπτυξης / Νομισματικά / Ισοζύγιο Πληρωμών

- Ρυθμός Ανάπτυξης 7
- Δευτερογενής Τομέας.....7-8
- Τριτογενής Τομέας 8-11
- Νομισματικά / Ισοζύγιο Πληρωμών.....11-12

Αγορά Εργασίας/ Πληθωρισμός

- Ανεργία / Κενοθήσες Θέσεις / Μισθοί.....12-13
- Πληθωρισμός (CPI / HICP).....13-14

Δημόσια Οικονομικά

- Συνολικά Έσοδα / Δαπάνες.....14

Πίνακες

Πίνακας 1: Κύριοι Χρηματοοικονομικοί Δείκτες 15-16

Πίνακας 2: Κύριοι Βραχυπρόθεσμοι Οικονομικοί Δείκτες 17-18

Διαγράμματα

Διάγραμμα 1: Ημερήσιες Τιμές Πετρελαίου Brent , WTI Crude & Εμπορευμάτων..... 19

Διάγραμμα 2: Χρηματιστηριακοί Δείκτες 20

Διαγράμματα 3-4 : Consensus Economic Forecasts.....21-24

Διαγράμματα 5-9 : Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας 25-27

Διαγράμματα 10-11 : Πωλήσεις μέσω πιστωτικών καρτών & Πωλήσεις ακινήτων.....28

Σύνοψη

- Το διεθνές περιβάλλον παραμένει δύσκολο. Το 2^ο τρίμηνο του 2011 ο ρυθμός ανάπτυξης (σε τριμηνιαία βάση) σε Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωζώνη, Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ περιορίστηκε στο 0.2% αντίστοιχα, ενώ στην Ιαπωνία μειώθηκε κατά 0.3% σε σχέση με το 1^ο τρίμηνο του 2011.
- Η αξία του ευρώ παρουσιάζει διακυμάνσεις και ελαφρά πτωτική τάση. Η ισοτιμία δολαρίου/ευρώ στις 30/9/2011 ήταν 1.35 από 1.45 στις 31/8/2011.
- Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις 7/7/2011 προχώρησε σε αύξηση των βασικών της επιτοκίων κατά 25 μονάδες βάσης. Το κύριο επιτόκιο ανέρχεται σήμερα στο 1.50%.
- Η ανάπτυξη στην Κύπρο παρουσιάζει επιτάχυνση το 2^ο τρίμηνο του 2011 σε σχέση με το 1^ο τρίμηνο, με το ρυθμό ανάπτυξης (σε τριμηνιαία βάση) να εκτιμάται στο 0.3% από 0% το 1^ο τρίμηνο του 2011. Οι υπηρεσίες συνεχίζουν να αποτελούν το βασικό μοχλό στην ανάπτυξη.
- Η ανεργία το 1^ο εξάμηνο του 2011 ανήλθε στο 7.3%, και είναι αυξημένη σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010 που ήταν 6.8%.
- Ανοδική τάση στον πληθωρισμό, με τον πληθωρισμό να κυμαίνεται στο 3.2% για το 2011 συνολικά μέχρι σήμερα, όμως ο “δομικός” πληθωρισμός παραμένει σε χαμηλά επίπεδα.
- Το 1^ο τρίμηνο του 2011 το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών ανήλθε στα 673εκ ευρώ σε σχέση με έλλειμμα 629.8εκ ευρώ το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010.
- Αύξηση στο δημοσιονομικό έλλειμμα το 1^ο οκτάμηνο του 2011 σε 699,1εκ ευρώ από 471,8εκ ευρώ (σε χρηματική βάση) το 1^ο οκτάμηνο του 2010.
- Η πιστωτική επέκταση παραμένει σχετικά ψηλή. Τον Αύγουστο του 2011 η ετήσια εκατοστιαία μεταβολή των συνολικών πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα ήταν 8.5%.
- Τα καταθετικά και δανειακά επιτόκια παρουσιάζουν κάποια ανοδική τάση.
- Η τιμή του πετρελαίου παρουσιάζει κάποια πτώση κατά τις τελευταίες μέρες. Στις 30/9/2011 η τιμή του πετρελαίου τύπου Brent ανήλθε στα \$112.8 το βαρέλι.

Διεθνής Αγορά / Εξελίξεις

- Ο ρυθμός ανάπτυξης της Ευρωζώνης εκτιμάται ότι ανήλθε στο 1.6%, της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο 1.7%, του Ηνωμένου Βασιλείου στο 0.7%, των ΗΠΑ στο 1.5% και της Ρωσίας στο 3.4%, κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2011 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010.
- Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη ανήλθε στο 3%, στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο 3.3%, στο Ηνωμένο Βασίλειο στο 5.2% και στη Ρωσία στο 7.2%, αντίστοιχα κατά το Σεπτέμβριο του 2011.
- Η τιμή του πετρελαίου κυμάνθηκε στα \$112.8 το βαρέλι κατά το Σεπτέμβριο του 2011 σε σχέση με \$110.2 τον Αύγουστο του 2011. [Πίνακας 1 & Διάγραμμα 1α]
- Στην Αμερική, το Σεπτέμβριο του 2011 ο δείκτης S&P 500 παρουσίασε μείωση της τάξης του 6.2% σε σχέση με τον Αύγουστο του 2011. Στην Ευρώπη, το Σεπτέμβριο του 2011 ο δείκτης CAC40 παρουσίασε μείωση της τάξης του 8.4%, ο δείκτης FTSE100 μείωση της τάξης του 4.9% και ο δείκτης DAX μείωση της τάξης του 4.9% σε σχέση με τον Αύγουστο του 2011. Στην Ιαπωνία, το Σεπτέμβριο του 2011 ο δείκτης NIKKEI σημείωσε μείωση της τάξης του 2.8% σε σχέση με τον Αύγουστο του 2011. Στην Κύπρο, το Σεπτέμβριο του 2011 ο δείκτης FTSE/Med100 παρουσίασε μείωση της τάξης του 8.3% και ο δείκτης των τραπεζών αύξηση της τάξης του 0.9% σε σχέση με τον Αύγουστο του 2011. [Πίνακας 1 & Διάγραμμα 2]
- Σε σχέση με το δολάριο, η αξία του ευρώ παρουσίασε μείωση 6.6% το Σεπτέμβριο του 2011 σε σχέση με τον Αύγουστο του 2011. Σε σχέση με τη στερλίνα η αξία του ευρώ παρουσίασε μείωση 2.1% και σε σχέση με το ρούβλι αύξηση 3.7% το Σεπτέμβριο του 2011 σε σχέση με τον Αύγουστο του 2011, αντίστοιχα. Η ισοτιμία δολαρίου/ευρώ ήταν 1.35, η ισοτιμία στερλίνας/ευρώ ήταν 0.87 και η ισοτιμία ρούβλι/ευρώ ήταν 43.35 στις 30/9/2011. [Πίνακας 1]

- Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην τελευταία της συνάντηση (6 Οκτωβρίου 2011) κράτησε τα βασικά της επιτόκια αμετάβλητα. Το κύριο επιτόκιο παραμένει στο 1.50% και το καταθετικό επιτόκιο (deposit facility rate) για τραπεζικά ιδρύματα παραμένει στο 0.75%.
- Το Σεπτέμβριο του 2011, το Euro Libor 3-μηνών αυξήθηκε στο 1.50 από 1.48 και το Euro Libor 6-μηνών παρέμεινε στο 1.71 σε σχέση με τον Αύγουστο του 2011, αντίστοιχα [Πίνακας 1]. Η διαφορά (spread) του Euro Libor 3-μηνών σε σχέση με το κύριο επιτόκιο οριακής αναχρηματοδότησης έγινε μηδενική στις 30 Σεπτεμβρίου του 2011 από διαφορά 2 μονάδων βάσης στις 31 Αυγούστου του 2011.
- Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ στην τελευταία της συνάντηση (21 Αυγούστου 2011) αποφάσισε όπως κρατήσει αμετάβλητο το βασικό της επιτόκιο στο 0.25%. Η Κεντρική Τράπεζα της Αγγλίας στην τελευταία της συνάντηση (6 Οκτωβρίου 2011) κράτησε επίσης αμετάβλητο το βασικό της επιτόκιο στο 0.5%.
- Οι αποδόσεις στα δεκαετή κυβερνητικά ομόλογα ήταν 1.93% σε ΗΠΑ, 1.89% σε Γερμανία, 1.03% σε Ιαπωνία και 2.42% στο Ηνωμένο Βασίλειο, δηλαδή παρουσίασαν μείωση 0.29 στις ΗΠΑ, μείωση 0.36 στη Γερμανία, παρέμειναν αμετάβλητα στην Ιαπωνία και παρουσίασαν μείωση 0.2 στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά το Σεπτέμβριο σε σχέση με τον Αύγουστο του 2011.[Πίνακας 1]

Οικονομικές Προβλέψεις

Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

- Σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις του ΔΝΤ (WEO), ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο 1.6% και 1.1% στην Ευρωζώνη και στο 1.7% και 1.4% στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα έτη 2011 και 2012 αντίστοιχα. Ο πληθωρισμός προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο 2.5% και 1.5% στην Ευρωζώνη και στο 3% και 1.8% στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα έτη 2011 και 2012 αντίστοιχα.

- Για την Κύπρο, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο 0% και 1% και ο πληθωρισμός προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο 4% και 2.4%, για τα έτη 2011 και 2012 αντίστοιχα.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- Σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ στην Ευρωζώνη προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο 1.6% και 1.8% και στην Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο 1.7% και 1.9%, για τα έτη 2011 και 2012 αντίστοιχα. Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο 2.5% και 1.8% και στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι θα ανέλθει στο 2.9% και 2%, για τα έτη 2011 και 2012 αντίστοιχα.
- Για την Κύπρο, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ αναμένεται ότι θα ανέλθει στο 1.5% και 2.4% και ο πληθωρισμός αναμένεται ότι θα ανέλθει στο 3.4% και 2.3%, για τα έτη 2011 και 2012 αντίστοιχα.

Δείκτες Εμπιστοσύνης Κύπρου

- Το επιχειρηματικό κλίμα το Σεπτέμβριο του 2011 (Διάγραμμα 5), παρουσίασε οριακή βελτίωση, με το Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών να παρουσιάζει αύξηση της τάξης των 0.1 μονάδων σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα. Το κλίμα ανάμεσα στους καταναλωτές και τις υπηρεσίες παρέμεινε στα ίδια αρνητικά επίπεδα. Οι κατασκευές και η μεταποίηση παρουσίασαν μικρή βελτίωση λόγω της καλύτερευσης των προσδοκιών, ενώ ο κλάδος του λιανικού εμπορίου παρουσίασε επιδείνωση εξαιτίας της χειροτέρευσης των προσδοκιών. [\[Πηγή: "Οικονομικές Προοπτικές", Τεύχος 37, Σεπ. 2011\]](#)
- Οι καταναλωτές παρουσιάζουν αρνητική τάση για τη χρηματοοικονομική κατάσταση, λιγότερο αρνητικοί για τη γενική οικονομική κατάσταση και έχουν αυξημένες πληθωριστικές προσδοκίες για τους επόμενους 12 μήνες. (Διάγραμμα 6)

- Οι επιχειρηματικές προσδοκίες για τις προοπτικές τους επόμενους 3 μήνες, παρουσιάζουν αρνητική τάση σε όλους τους τομείς με εξαίρεση τη βιομηχανία η οποία παρουσιάζει ενίσχυση της τάσης σταθεροποίησης. (Διάγραμμα 7)
- Όσον αφορά τις προσδοκίες για την απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες, τα τελευταία στοιχεία δείχνουν αρνητική τάση στις υπηρεσίες και τη βιομηχανία, θετική τάση στις κατασκευές και ενίσχυση της τάσης σταθεροποίησης στο λιανικό εμπόριο. (Διάγραμμα 8)
- Τέλος, για τις προσδοκίες σε ότι αφορά τις τιμές προσφοράς των προϊόντων και υπηρεσιών τους επόμενους 3 μήνες, τα στοιχεία παρουσιάζουν ενίσχυση της τάσης σταθεροποίησης σε όλους τους τομείς με εξαίρεση των τομέα των υπηρεσιών που παρουσιάζει μείωση. (Διάγραμμα 9).

Βραχυπρόθεσμοι Δείκτες της Κυπριακής Οικονομίας

- Σύμφωνα με εκτίμηση της Στατιστικής Υπηρεσίας, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2011 υπολογίζεται σε 1.4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. Μετά τη διόρθωση του ΑΕΠ ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες, ο ρυθμός ανάπτυξης υπολογίζεται στο 1.3%. Θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης σημειώνουν οι τομείς του τουρισμού, του εμπορίου, των τραπεζών και των υπηρεσιών, ενώ αντίθετα ο δευτερογενής τομέας (κατασκευές και βιομηχανία) εξακολουθεί να παρουσιάζει αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Για το πρώτο εξάμηνο του 2011, ο ρυθμός ανάπτυξης υπολογίζεται γύρω στο 1.5% σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010. [Πίνακας 2]
- Ο δείκτης της μεταποίησης παρουσίασε μείωση της τάξης του 7% και ο δείκτης των μεταλλείων και λατομείων αύξηση της τάξης του 1.6% κατά την περίοδο

Ιανουαρίου-Ιουλίου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]

- Οι άδειες οικοδομής σε όγκο παρουσίασαν μείωση της τάξης του 28.4% κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Οι επιτόπιες πωλήσεις τσιμέντου παρουσίασαν μείωση της τάξης του 9.8% κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]
- Ο δείκτης αξίας χονδρικού & λιανικού εμπορίου και επισκευής μηχανοκίνητων οχημάτων & μοτοσικλετών, μειώθηκε κατά 2.5% το πρώτο εξάμηνο του 2011 σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010. [Πίνακας 2]
- Σύμφωνα με στοιχεία από την JCC Payments Systems Ltd, οι συναλλαγές σε αξία των Κυπρίων και των ξένων στην Κύπρο μέσω πιστωτικών καρτών έχουν αυξηθεί κατά 16.1% και 6%, αντίστοιχα

κατά το Σεπτέμβριο του 2011 σε σχέση με το Σεπτέμβριο του 2010. Συνολικά, για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2011 παρουσιάζονται αυξημένες κατά 10.6% και 11.1%, αντίστοιχα. [Πίνακας 2 & Διάγραμμα 10]

- Οι αφίξεις τουριστών το Σεπτέμβριο του 2011 αυξήθηκαν κατά 5.2% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010 και συνολικά για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2011 παρουσιάζονται αυξημένες κατά 11.1%. Τα έσοδα από τον τουρισμό τον Αύγουστο του 2011 αυξήθηκαν κατά 10.7% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010 και συνολικά για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2011 παρουσιάζονται αυξημένα κατά 16%. Η συνολική κατά κεφαλή δαπάνη τον Αύγουστο του 2011 παρουσίασε μηδενική αύξηση σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010 και συνολικά για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2011 παρουσιάζεται αυξημένη κατά 3.4%. [Πίνακας 2]

- Στο τομέα των μεταφορών, τον Αύγουστο του 2011 οι συνολικές εγγραφές μηχανοκίνητων οχημάτων μειώθηκαν κατά 5.1% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010. Συνολικά, για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2011 παρουσιάζονται μειωμένες κατά 16.2%. [Πίνακας 2]
- Στον τομέα των υπηρεσιών, ο δείκτης κύκλου εργασιών το πρώτο εξάμηνο του 2011 παρουσίασε αύξηση 7% στον τομέα των ξενοδοχείων και εστιατορίων (6.8% στον τομέα των ξενοδοχείων και 7% στον τομέα των εστιατορίων), αύξηση 7.8% στον τομέα της πληροφορικής, μείωση 9.5% στον τομέα των δραστηριοτήτων αρχιτεκτόνων και μηχανικών και αύξηση 12% στον τομέα των νομικών και λογιστικών δραστηριοτήτων σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010. [Πίνακας 2]
- Σύμφωνα με στοιχεία από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, κατά το Σεπτέμβριο του 2011 κατατέθηκαν 11.5% λιγότερα πωλητήρια έγγραφα ακινήτων και μεταβιβάστηκαν 11.1% λιγότερα ακίνητα σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010. Συνολικά, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2011 κατατέθηκαν 17.5% λιγότερα πωλητήρια έγγραφα ακινήτων και μεταβιβάστηκαν 6.9% λιγότερα ακίνητα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2 & Διάγραμμα 11]
- Σύμφωνα με στοιχεία από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2011 έχουν εγγραφεί συνολικά 14,801 νέες εταιρείες σε σχέση με 14,205 την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]
- Οι συνολικές εισαγωγές προϊόντων αυξήθηκαν κατά 20.1% και οι συνολικές εξαγωγές προϊόντων αυξήθηκαν κατά 47.8% τον Αύγουστο του 2011 σε σχέση με αντίστοιχο μήνα του 2010. Συνολικά για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2011 οι εισαγωγές παρουσιάζονται

αυξημένες κατά 1.5% και οι εξαγωγές αυξημένες κατά 30.5% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]

- Οι συνολικές εισαγωγές προϊόντων για εγχώρια κατανάλωση παρουσίασαν μείωση της τάξης του 2.6%, εξαιρουμένων των καυσίμων και λιπαντικών μείωση της τάξης του 8.5%, εξαιρουμένων των επιβατικών αυτοκινήτων μείωση της τάξης του 2% και εξαιρουμένων των αεροπλάνων αύξηση της τάξης του 2.2%, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]
- Οι εισαγωγές ενδιάμεσων αγαθών παρέμειναν αμετάβλητες, οι εισαγωγές καταναλωτικών μειώθηκαν κατά 0.8% και οι εισαγωγές κεφαλαιουχικών αγαθών μειώθηκαν κατά 17.4%, την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Οι εισαγωγές μεταφορικού εξοπλισμού μειώθηκαν κατά 38% και οι

εισαγωγές καυσίμων και λιπαντικών αυξήθηκαν κατά 24.3%, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]

- Οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 34.7% και οι εξαγωγές μεταλλευμάτων αύξηση της τάξης του 22.4% κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων γεωργικής, μεταλλευτικής και μεταποιητικής προέλευσης παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 12.9%, 39% και 5.4%, αντίστοιχα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010.
- Στη γεωργία, η αξία των εξαγωγών πατατών παρουσίασε αύξηση της τάξης του 79.8% και η αξία των εξαγωγών εσπεριδοειδών μείωση της τάξης του 4.5%, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Οι εξαγωγές

πατατών σε τόνους παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 105.2% και οι εξαγωγές εσπεριδοειδών σε τόνους μείωση της τάξης του 1%, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου του 2011 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]

Νομισματικά

Πιστώσεις

- Οι πιστώσεις των Νομισματικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων (MFI's προς κατοίκους εσωτερικού) προς τον ιδιωτικό τομέα, οι καταναλωτικές πιστώσεις και οι πιστώσεις για οικιστικά δάνεια στα νοικοκυριά παρουσίασαν ετήσια εκατοστιαία μεταβολή της τάξης του 8.5%, 0.1% και 8.1%, αντίστοιχα κατά τον Αύγουστο του 2011. [Πίνακας 2]

Επιτόκια

- Τα δανειστικά επιτόκια για αγορά κατοικίας (με λήξη πάνω από 5 χρόνια) έχουν αυξηθεί από 4.93 σε 5.11, τα επιτόκια καταναλωτικών δανείων (με λήξη μέχρι 1 χρόνο) έχουν αυξηθεί από 7.70 σε 8.09 και τα επιτόκια των δανείων των μη

χρηματοπιστωτικών οργανισμών (με λήξη πάνω από 5 χρόνια) έχουν αυξηθεί από 5.45 σε 6.27, αντίστοιχα κατά τον Αύγουστο του 2011 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010. [Πίνακας 1]

- Τα καταθετικά επιτόκια μέχρι 2 χρόνια έχουν αυξηθεί από 3.96 σε 4.04, τα επιτόκια μέχρι μιας μέρας παρέμειναν στο 1.13 και τα υπό προειδοποίηση μέχρι 3 μηνών αυξήθηκαν από 2.39 σε 2.42 κατά τον Αύγουστο του 2011 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010. Τα καταθετικά επιτόκια των μη χρηματοδοτικών εταιρειών μιας μέρας μειώθηκαν από 0.51 σε 0.49 και τα μέχρι ενός έτους αυξήθηκαν από 3.26 σε 3.66, αντίστοιχα κατά τον Αύγουστο του 2011 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010. [Πίνακας 1]

Ισοζύγιο Πληρωμών

- Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2011, το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) ανήλθε στα €673 εκ. σε σχέση με €629.8 εκ. το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. Το έλλειμμα το πρώτο

τρίμηνο του 2011 ως ποσοστό του τριμηνιαίου ΑΕΠ ανέρχεται στο 16.1%, από 15.5% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. Εξαιρουμένων των εισαγωγών για άμυνα και των εισαγωγών αεροπλάνων ανέρχεται στο 15.5% και εξαιρουμένων των εισαγωγών πετρελαιοειδών ανέρχεται στο 9%. [Πίνακας 2]

- Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2011, το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο ήταν €3,332 εκ. παρουσιάζοντας μείωση 4.3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Εξαιρουμένων των εισαγωγών αεροπλάνων, το έλλειμμα παρουσιάζει αύξηση περίπου 1.5% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010.

Αγορά Εργασίας

- Με βάση στοιχεία των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά τον Απρίλιο του 2011 ο αριθμός των αλλοδαπών απασχολούμενων στην Κύπρο ήταν 62,487 άτομα και των κοινοτικών απασχολούμενων ήταν 60,227 άτομα (συνολικά 122,714 άτομα). Το 2010, ο αριθμός των αλλοδαπών απασχολούμενων

στην Κύπρο ήταν 61,340 άτομα και ο αριθμός των κοινοτικών απασχολούμενων ήταν 54,905 άτομα (συνολικά 116,244 άτομα).

- Ο αριθμός των εγγεγραμμένων άνεργων αυξήθηκε σε 26,483 ή 29,931 (στοιχεία εποχικά διορθωμένα) άτομα το Σεπτέμβριο του 2011 από 20,671 ή 23,406 άτομα, αντίστοιχα το Σεπτέμβριο του 2010. [Πίνακας 2]
- Ο αριθμός των κενοθήσεων θέσεων μειώθηκε σε 4,912 θέσεις το Σεπτέμβριο του 2011 από 5,894 θέσεις τον αντίστοιχο μήνα του 2010. [Πίνακας 2]
- Σύμφωνα με εκτίμηση της Eurostat, το μηνιαίο ποσοστό ανεργίας τον Αύγουστο του 2011 (στοιχεία εποχικά διορθωμένα) ανήλθε στο 7.2% σε σχέση με 6.2% τον αντίστοιχο μήνα του 2010. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρωζώνη, το μηνιαίο ποσοστό ανεργίας τον Αύγουστο του 2011 ανήλθε στο 9.5% και 10%, αντίστοιχα. [Πίνακας 2]

- Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (LFS), το δεύτερο τρίμηνο του 2011 το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων 15-64 ετών ήταν 69% σε σχέση με 69.8% αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. Το ποσοστό ανεργίας το δεύτερο τρίμηνο του 2011 ανήλθε στο 7.1% (7.2% για άντρες και 7% για γυναίκες) του εργατικού δυναμικού σημειώνοντας αύξηση από το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010 που ήταν 6.4% (6.1% για άντρες και 6.7% για γυναίκες). Το ποσοστό ανεργίας για τους νέους 15-24 ετών το δεύτερο τρίμηνο του 2011 ήταν 20.6% σε σύγκριση με 18.6% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας το δεύτερο τρίμηνο του 2011 ήταν 1.2% από 1.2% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. [Πίνακας 2]
- Το δεύτερο τρίμηνο του 2011, ο μέσος ρυθμός αύξησης των μέσων μηνιαίων απολαβών των υπαλλήλων ανήλθε στο 3.4% σε σχέση με 1.1% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. Για το πρώτο εξάμηνο του 2011 παρουσίασε

αύξηση 2.7% σε σχέση με 2% το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010. [Πίνακας 2]

Πληθωρισμός

- Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) το Σεπτέμβριο του 2011 αυξήθηκε κατά 2.4% σε σύγκριση με 2.9% τον Αύγουστο του 2011 και 3.5% το Σεπτέμβριο του 2010. Προς τα πάνω ήταν η επίδραση της τιμής ορισμένων ειδών ένδυσης και υπόδησης, του ηλεκτρικού ρεύματος, ορισμένων φρέσκων φρούτων, των κοσμημάτων και των διδάκτρων ιδιωτικών εκαπιδευτικών ιδρυμάτων και φροντιστηρίων. Προς τα κάτω ήταν η επίδραση των αεροπορικών ναύλων και των πετρελαιοειδών. Για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2011, ο δείκτης σημείωσε αύξηση 3.2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]
- Ο ρυθμός πληθωρισμού (Εν. Δ.Τ.Κ.) ανήλθε στο 2.5% το Σεπτέμβριο του 2011 σε σύγκριση με 2.7% τον Αύγουστο του 2011 και 3.6% το Σεπτέμβριο του 2010.

Για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2011, ο δείκτης σημείωσε αύξηση 3.4% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010. [Πίνακας 2]

- Σύμφωνα με εκτίμηση της Eurostat, ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη το Σεπτέμβριο του 2011 ανήλθε στο 3% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2010. [Πίνακας 2]

Δημόσια Οικονομικά

- Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2011, το δημοσιονομικό ισοζύγιο (σε χρηματική βάση) παρουσίασε έλλειμμα της τάξης των €699,1εκ. (3.81% του ΑΕΠ) σε σύγκριση με έλλειμμα €471,8 εκ. (2.71% του ΑΕΠ) την αντίστοιχη περίοδο του 2010.
- Τα δημόσια έσοδα και χορηγίες αυξήθηκαν κατά 0.5% και οι δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 5.5%, την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2011 έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2010.
- Στα έσοδα, θετικά συνέβαλαν τα έσοδα από το φόρο εισοδήματος, τα έσοδα από φόρους κατανάλωσης, τα έσοδα από το ΦΠΑ και οι συνεισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ).
- Στις δαπάνες, μικρή αύξηση παρουσίασαν οι δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια, μικρή αύξηση και οι δαπάνες καταναλωτικής φύσης, ενώ οι δαπάνες κοινωνικού χαρακτήρα παραμένουν σε ψηλά επίπεδα.

Πίνακας 1 (συνέχεια)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες	2010												2011												2010 % αλλαγή		2011 % αλλαγή	
	31 Αυγ.	30 Σεπ.	29 Οκτ.	30 Νοε.	31 Δεκ.	31 Ιαν.	28 Φεβ.	31 Μαρ.	29 Απρ.	31 Μην	30 Ιουν.	29 Ιουλ.	31 Αυγ.	30 Σεπ.	8/7	9/8	10/9	11/10	12/11	1/12	2/1	3/2	4/3	5/4	6/5	7/6	8/7	9/8
Κύπρος																												
XAK FTSE/Med 100	6388.9	6274.8	6351.7	6288.9	6478.7	6613.3	6320.25	6235.44	5791.02	5577.96	5468.92	5310.02	4386.59	4021.69	-0.16	-1.01	1.23	-0.99	3.02	2.08	-4.43	-1.34	-7.13	-3.68	-1.95	-2.91	-17.39	-8.32
Τράπεζες	1416.7	1394.1	1467.6	1238.0	1175.9	1323.2	1212.29	1085.40	1036.10	899.07	859.58	666.68	489.73	494.08	-3.76	-1.59	5.27	-15.64	-5.02	12.53	-8.38	-10.47	-4.54	-13.23	-4.39	-22.44	-26.54	0.89
Διεθνή																												
DJONES Industrial	11014.7	10797.1	11118.5	11006.0	11577.5	11891.9	12226.34	12319.73	12810.54	12519.69	12414.34	12143.24	11597.34	10997.70	-4.31	7.81	2.98	-1.01	5.19	2.72	2.81	0.76	3.98	-2.27	-0.84	-2.18	-4.50	-5.17
NASDAQ Composite	2114.0	2376.3	2507.4	2498.2	2652.9	2700.1	2782.27	2781.07	2873.54	2821.14	2773.52	2756.38	2568.04	2435.98	-6.24	12.41	5.52	-0.37	6.19	1.78	3.04	-0.04	3.32	-1.82	-1.69	-0.62	-6.83	-5.14
S&P500	1049.3	1142.4	1183.3	1180.6	1267.6	1286.1	1307.22	1325.83	1363.61	1339.71	1320.64	1292.28	1217.36	1141.41	-4.74	8.87	3.57	-0.23	6.53	2.26	3.20	-0.10	2.85	-1.75	-1.42	-2.15	-5.80	-6.24
FTSE100	5252.2	5548.6	5675.2	5538.3	5899.9	5862.9	5994.01	5908.76	6049.90	5989.99	5945.71	5815.19	5394.53	5128.48	-0.62	6.19	2.28	-2.59	6.72	-0.63	2.24	-1.42	2.73	-1.32	-0.74	-2.20	-7.23	-4.93
CAC 40	3490.8	3715.2	3833.5	3610.4	3804.8	4005.5	4110.35	3989.18	4106.92	4006.94	3982.21	3872.77	3256.76	2981.96	-4.18	6.43	3.18	-5.82	5.38	5.28	2.62	-2.95	2.95	-2.43	-0.62	-7.77	-11.33	-8.44
Xetra DAX	5925.2	6229.0	6601.4	6688.5	6914.2	7077.5	7272.32	7041.31	7514.46	7293.69	7376.24	7158.77	5784.85	5502.02	-3.62	5.13	5.98	1.32	3.37	2.36	2.75	-3.18	6.72	-2.94	1.13	-2.95	-19.19	-4.89
NIKKEI	8824.1	9369.4	9202.5	9937.0	10228.9	10237.9	10624.09	9755.10	9849.74	9693.73	9816.09	9833.03	8955.20	8700.29	-7.48	6.18	-1.78	7.98	2.94	0.09	3.77	-8.18	0.97	-1.58	1.26	0.17	-8.93	-2.85
Commodities Indices																												
Dow Jones AIG Commodity Index spot	130.8	140.3	147.3	146.7	162.4	164.0	166.14	169.56	175.42	166.54	158.13	162.81	164.43	140.20	-2.56	7.25	4.98	-0.37	10.67	0.99	1.30	2.06	3.46	-5.06	-5.05	2.96	1.00	-14.74
S&P GSCI spot (Commodity Index)	499.2	546.1	564.2	575.8	631.8	655.3	690.85	725.62	758.79	707.26	668.85	686.08	674.69	591.00	-4.89	9.40	3.31	2.07	9.72	3.71	5.43	5.03	4.57	-6.79	-5.43	2.58	-1.66	-12.40
Futures (Contracts)																												
Energy																												
Oil Brent (NYMEX) \$	74.6	80.8	83.2	85.9	94.8	101.0	111.8	117.36	125.89	116.73	112.48	116.74	114.02	103.95	-4.53	8.21	2.85	3.33	10.28	6.61	10.68	4.97	7.27	-7.28	-3.64	3.79	-2.33	-8.83
Oil WTI (NYMEX) \$	71.9	80.0	81.4	84.1	91.4	92.2	97.0	106.72	113.93	102.70	95.42	95.70	88.81	79.20	-8.90	11.19	1.83	3.29	8.64	0.89	5.18	10.05	6.76	-9.86	-7.09	0.29	-7.20	-10.82
Precious Metals																												
Gold (COMEX) \$ (100 Troy oz; \$/Troy oz)	1246.0	1308.8	1357.6	1383.5	1410.3	1394.1	1409.9	1439.30	1557.70	1536.30	1502.80	1629.10	1829.30	1624.20	5.46	5.04	3.73	1.91	1.93	-5.40	5.68	2.09	8.23	-1.37	-2.18	8.40	12.29	-11.21
Silver (COMEX) \$ (5,000 Troy oz; Cents/troy oz)	1887.0	2180.6	2456.4	2713.0	3063.0	2816.9	3381.0	3788.80	4839.10	3830.50	3482.10	4010.60	4171.50	3006.70	4.82	15.56	12.65	10.45	12.90	-8.03	20.03	12.06	28.25	-21.17	-9.10	15.18	4.01	-27.92
Platinum (NYMEX) \$ (50 Troy oz; \$/Troy oz)	1515.0	1658.6	1711.0	1658.0	1755.0	1803.2	1813.2	1783.20	1868.80	1837.80	1726.10	1788.40	1860.00	1523.60	-4.16	9.48	3.16	-3.10	5.85	2.75	0.55	-1.65	4.80	-1.66	-6.08	3.61	4.00	-18.09
Palladium (NYMEX) \$ (100 Troy oz; \$/Troy oz)	494.0	571.3	645.1	702.0	797.0	820.1	798.5	767.90	792.15	779.85	759.90	827.70	788.80	614.55	-1.20	15.64	12.93	8.82	13.53	2.90	-2.64	-3.83	3.16	-1.55	-2.56	6.92	-4.70	-22.09
Grain																												
Wheat (CBT) \$ (5,000 bu min; cents/60lb bushel)	652.5	674.0	712.3	650.3	794.3	840.8	782.5	763.25	769.25	782.25	584.75	672.50	745.25	609.25	-1.36	3.30	6.42	-9.34	22.1	5.9	-6.9	-2.5	0.8	1.7	-25.2	15.0	10.8	-18.2
Soybeans (CBT) \$ (5,000 bu min; cents/60lb bushel)	1008.0	1106.8	1226.0	1243.0	1383.8	1413.0	1357.3	1410.25	1392.75	1376.00	1306.25	1354.25	1449.00	1179.00	-4.23	9.80	10.77	1.39	12.1	1.4	-3.9	3.9	-1.2	-1.2	-5.1	3.7	7.0	-18.6
Corn (CBT) \$ (5,000 bu min; cents/56lb bushel)	424.5	496.5	582.0	530.0	629.0	659.5	722.5	693.25	754.00	747.50	629.00	665.50	757.50	592.50	8.08	16.96	17.22	-8.93	18.7	4.8	9.6	-4.0	8.8	-0.9	-15.9	5.8	13.8	-21.8

Πηγές: Financial Times, Χρηματιστήριο Αξιών Κόπρου, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Κεντρική Τράπεζα της Κόπρου.

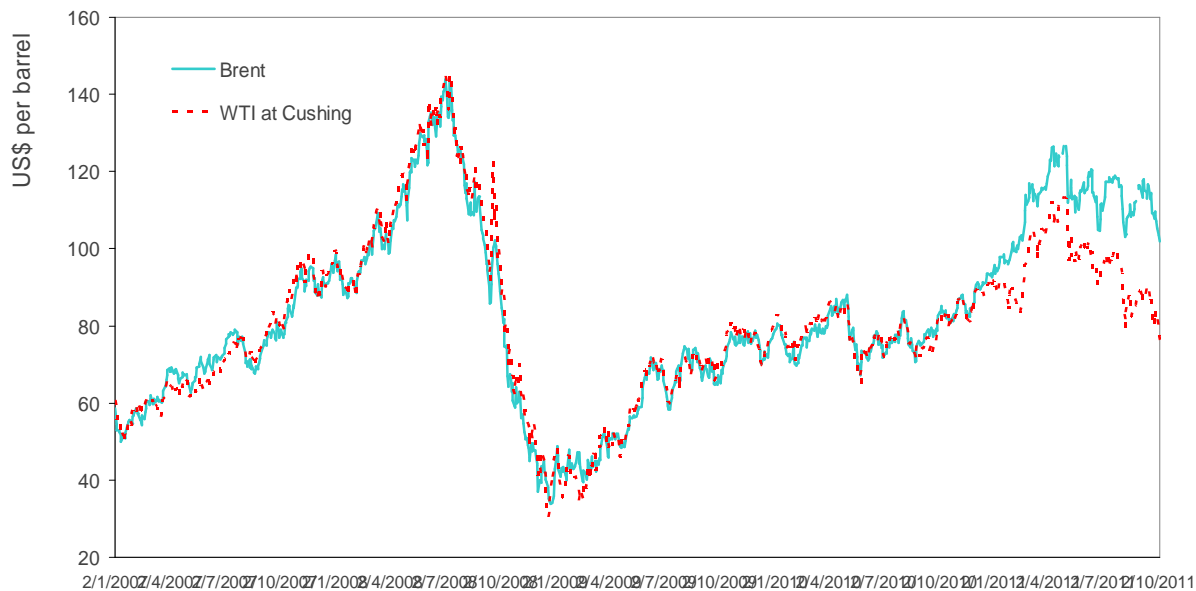

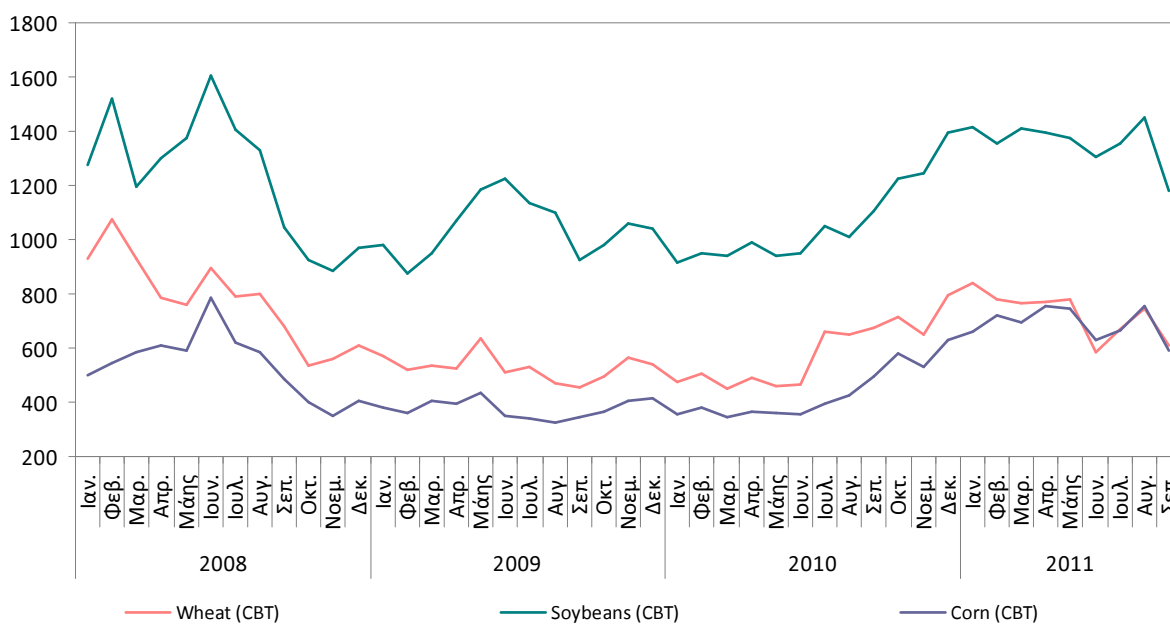

Διάγραμμα 1α
Ημερήσιες Τιμές Πετρελαίου Brent και WTI Crude

Πηγή: Energy Information Administration (EIA)

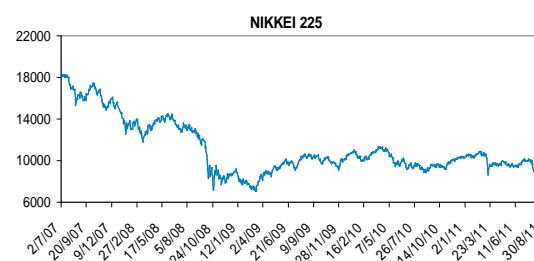
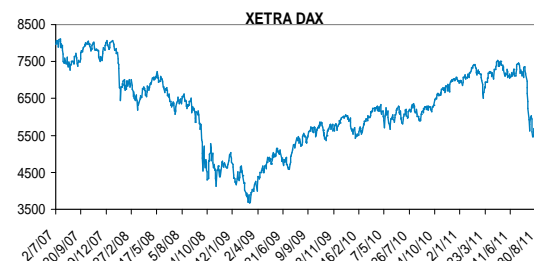
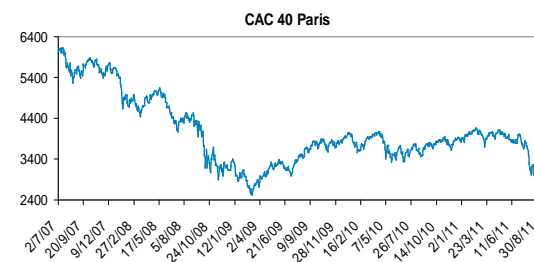
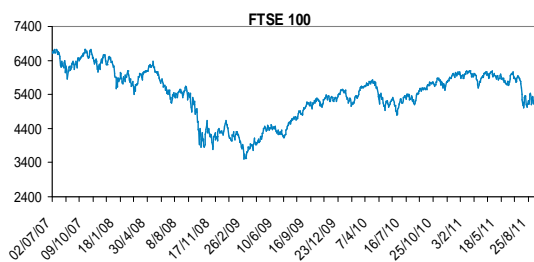
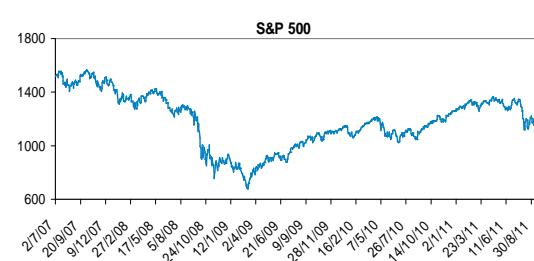
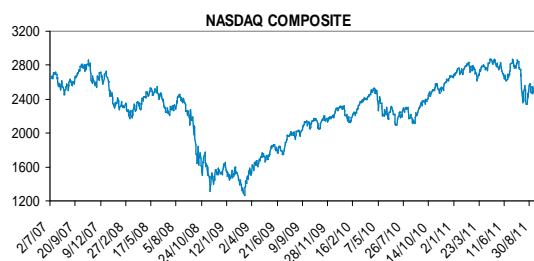
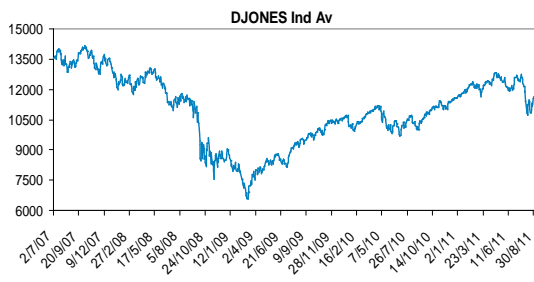
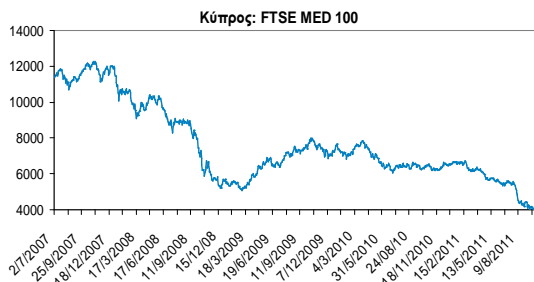
Διάγραμμα 1β
Μηνιαίες Τιμές Εμπορευμάτων

Πηγή: Chicago Board of Trade (CBT)

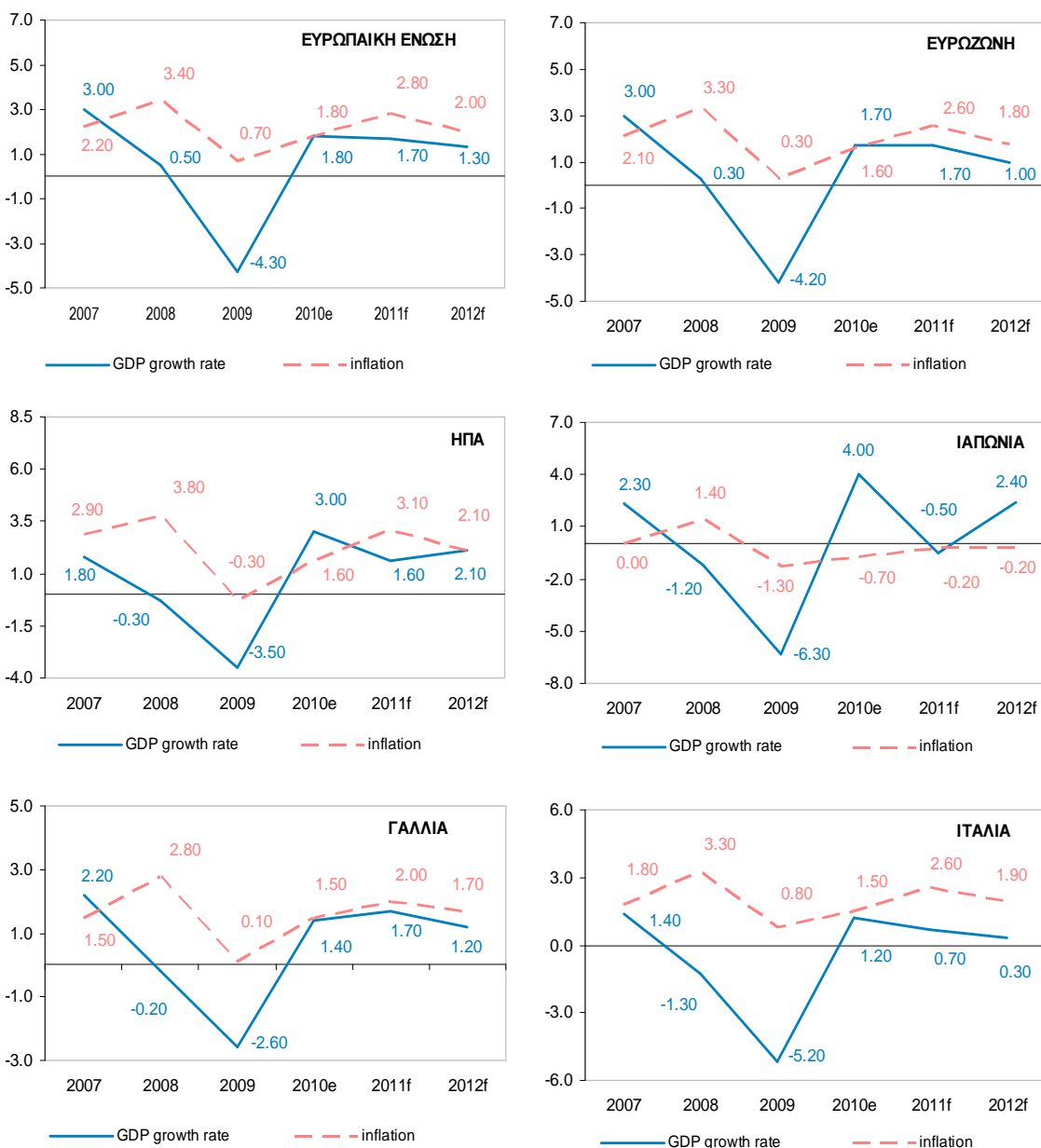
Διάγραμμα 2 Χρηματιστηριακοί Δείκτες

Πηγή: Yahoo Finance

Διάγραμμα 3
Consensus Economic Forecasts (Σεπτέμβριος 2011)
Προβλέψεις για τα έτη 2011 & 2012

Πηγή: Consensus Economic Inc

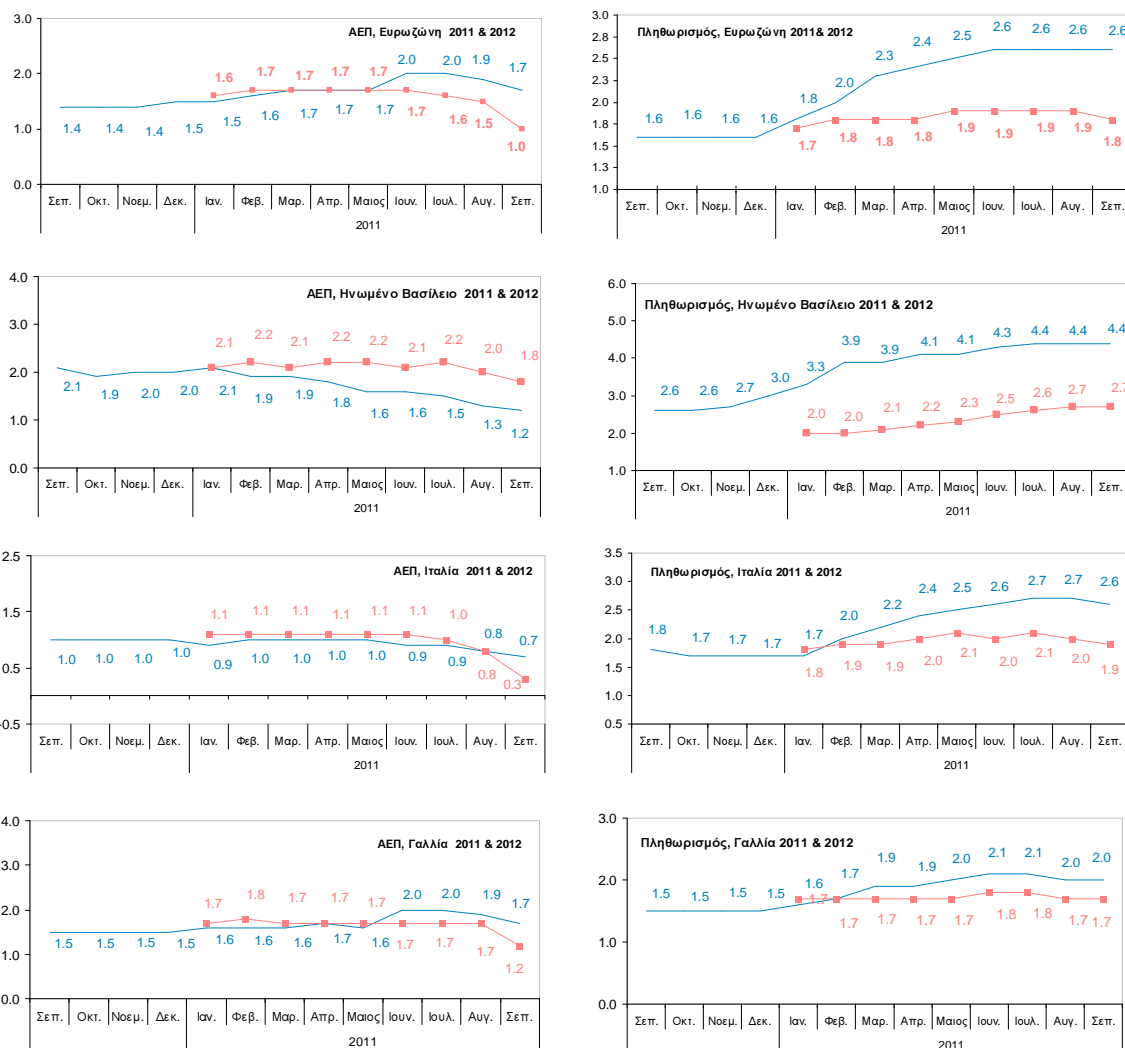
Διάγραμμα 3 (συνέχεια)

Πηγή: Consensus Economic Inc

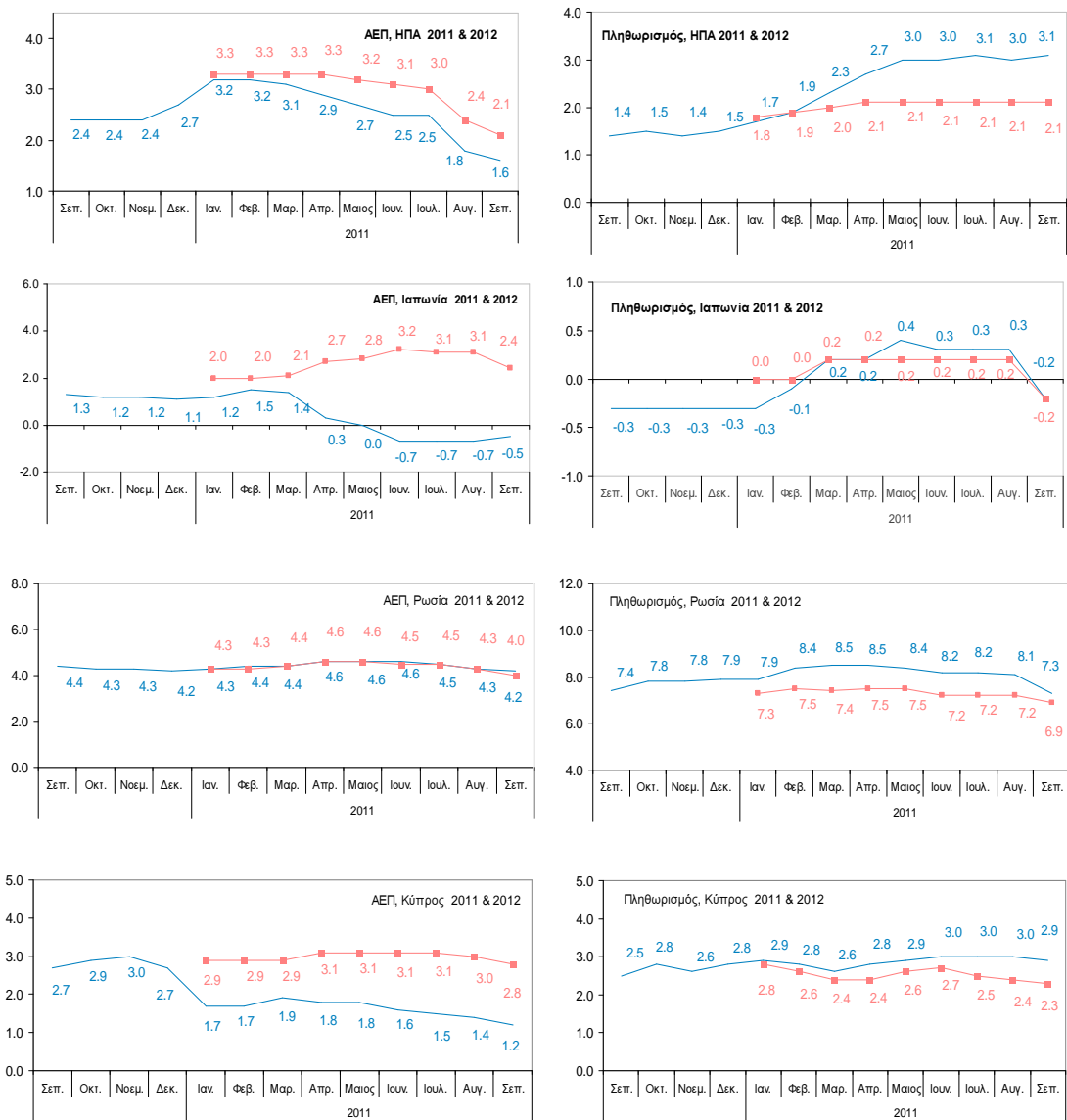
Διάγραμμα 4 Consensus Economic Forecasts (Σεπτέμβριος 2011) Αναθεώρηση Προβλέψεων για τα έτη 2011&2012 (μήνα ανά μήνα)

*Η μπλε γραμμή είναι μηνιαία αναθεώρηση των προβλέψεων για το 2011 και η κόκκινη για το 2012
Πηγή: Consensus Economic Inc

Διάγραμμα 4 (συνέχεια)

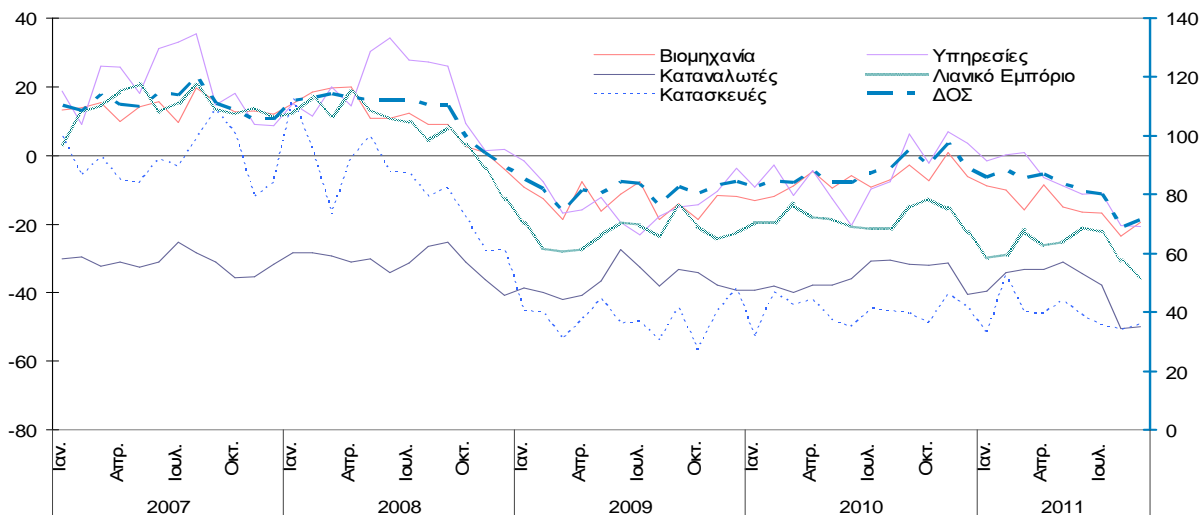

*Η μπλε γραμμή είναι μηνιαία αναθεώρηση των προβλέψεων για το 2011 και η κόκκινη για το 2012
Πηγή: Consensus Economic Inc

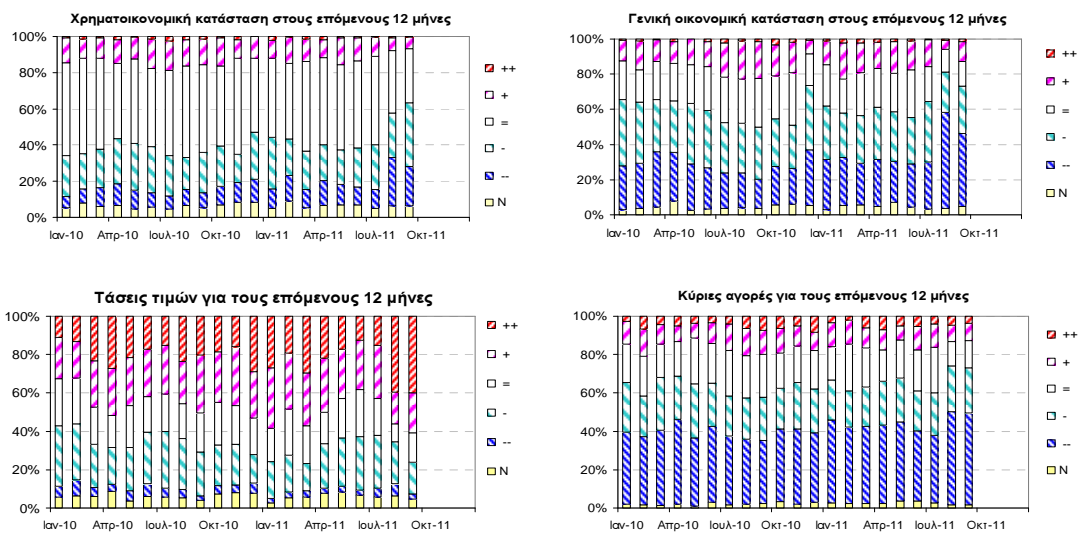

Διάγραμμα 5 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας - Δείκτες Εμπιστοσύνης

Πηγή: European Commission - DG ECFIN (Στοιχεία εποχικά διορθωμένα, NACE rev. 2 classification.)

Διάγραμμα 6 Έρευνες Νοικοκυριών

- % ποσοστό ατόμων που αναμένουν αύξηση με αύξων ρυθμό
- % ποσοστό ατόμων που αναμένουν αύξηση με τον ίδιο ρυθμό
- % ποσοστό ατόμων που αναμένουν σταθερότητα
- % ποσοστό ατόμων που αναμένουν μείωση με αύξων ρυθμό
- % ποσοστό ατόμων που αναμένουν μείωση με τον ίδιο ρυθμό
- % ποσοστό ατόμων που δεν απάντησαν

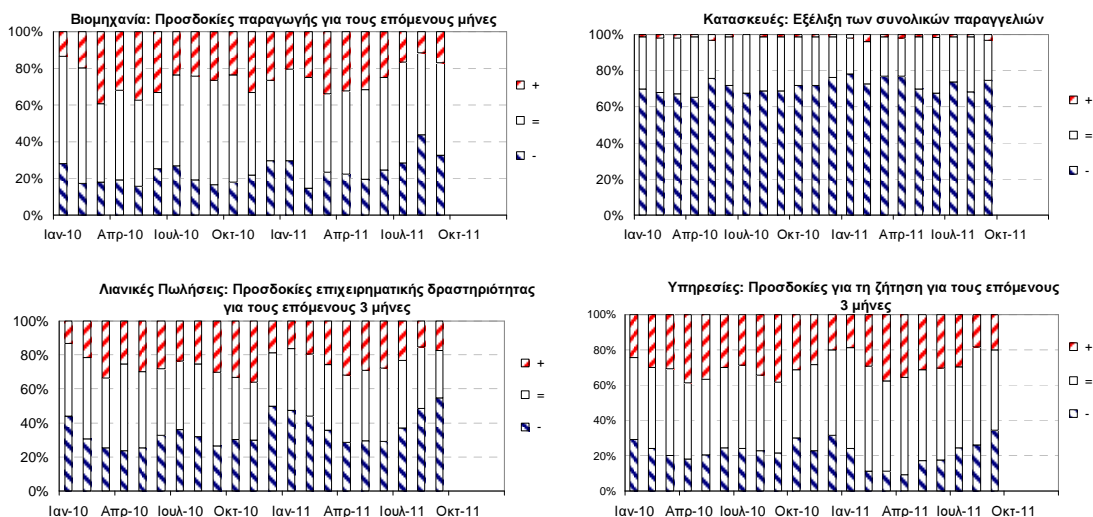

Πηγή: European Commission - DG ECFIN

Διάγραμμα 7

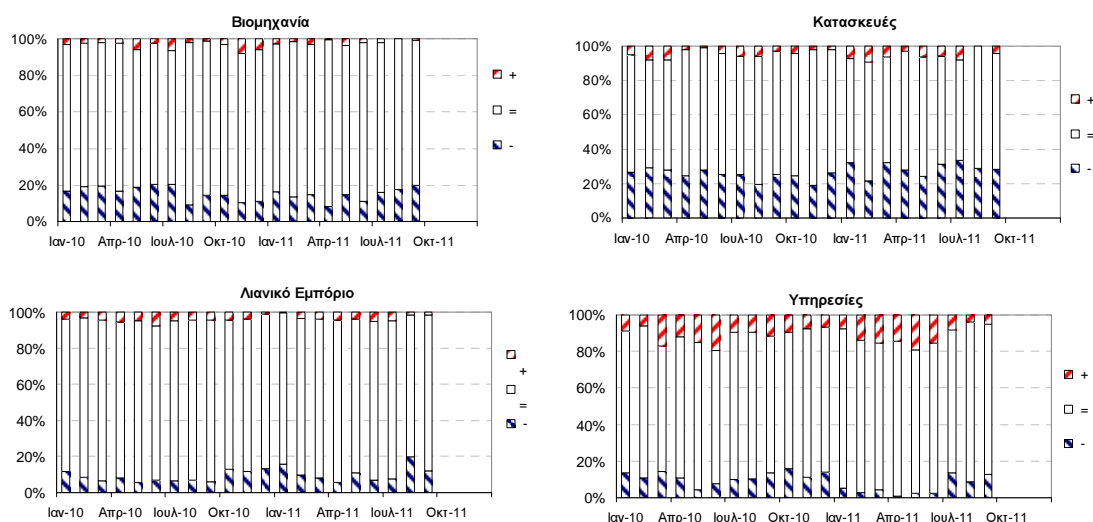
Επιχειρηματικές Προσδοκίες για τους επόμενους 3 μήνες

Πηγή: European Commission - DG ECFIN

Διάγραμμα 8

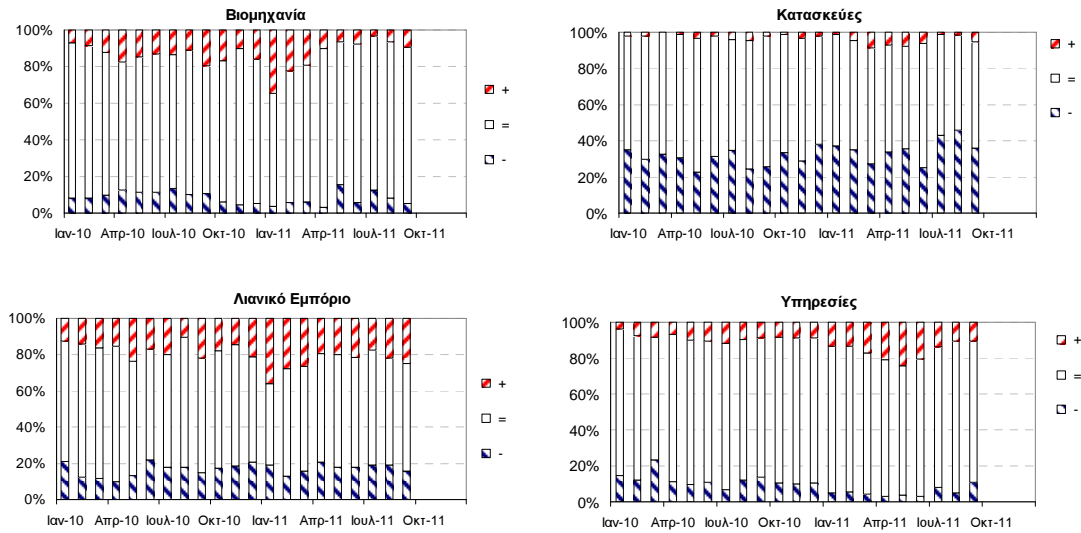
Προσδοκίες για την απασχόληση στους επόμενους 3 μήνες

Πηγή: European Commission - DG ECFIN

Διάγραμμα 9 Προσδοκίες για τις τιμές στους επόμενους 3 μήνες

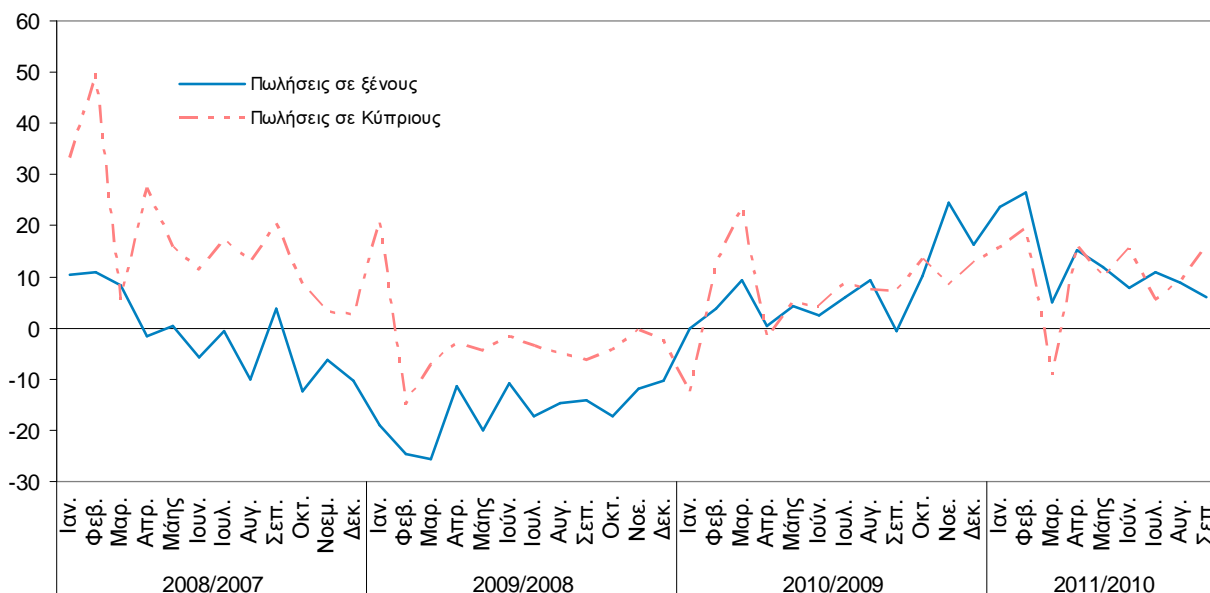
% ποσοστό ατόμων που αναμένουν αύξηση
 % ποσοστό ατόμων που αναμένουν σταθερότητα
 % ποσοστό ατόμων που αναμένουν μείωση

Πηγή: European Commission - DG ECFIN

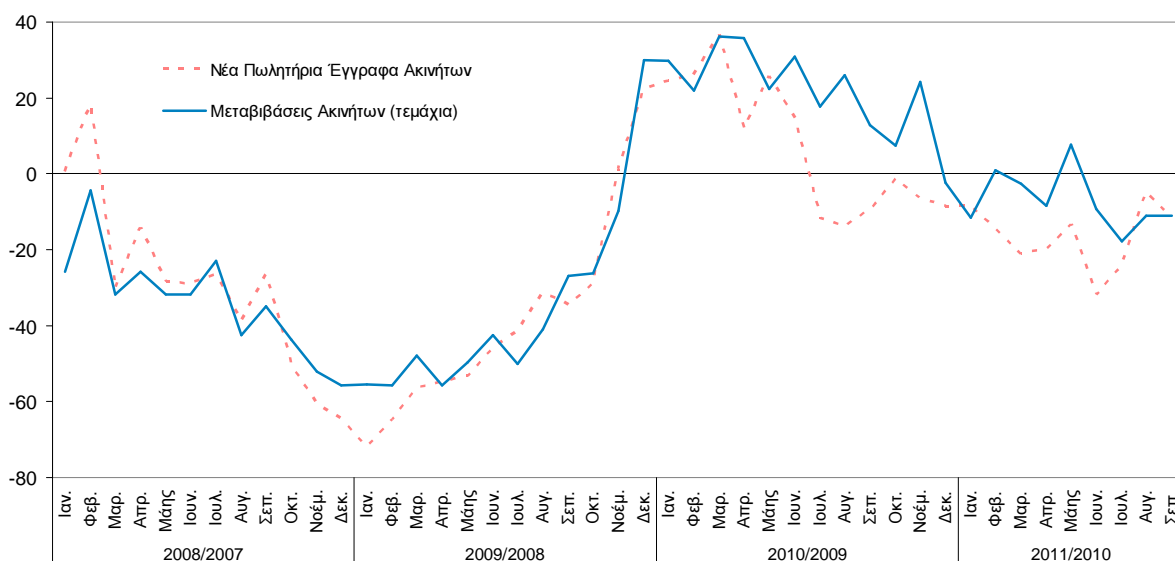

Διάγραμμα 10
Πωλήσεις μέσω πιστωτικών καρτών στην Κύπρο (% αλλαγή)

Πηγή: JCC Payments Systems Ltd

Διάγραμμα 11
Πωλήσεις και Μεταβιβάσεις Ακινήτων (% αλλαγή)

Πηγή: Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας